№ 49 (834)
АПРЕԈ
10 лун
1938 во

Став странајасса проԉетаріјјас, өтувтчӧј!

КОМІ КОМСОМОԈЕЦ

Газет леԃӧны
ВЛКСМ
Комі Обком
ԁа Сыктывкарса
Горком

ПАСКӦԁНЫ КУԈТУРНО-МАССӦВӦЈ УЖ ТОМЈӦЗ ПӦВСЫН

„ВЛКСМ нуӧԁӧ уж став рабочӧј, крестьанскӧј, служащӧј, велӧԁчыс томјӧзӧс ԁа том інтеԉԉігенціјаӧс поԉітіческӧја воспітајтӧм куԅа“ (ВЛКСМ программаыс).

Ԉеԋінскӧј комсомол, кыԅі партіјаӧн меԁматыс отсасыс, ужалӧ томјӧзӧс коммуԋістіческӧја воспітајтӧм куԅа, сіјӧ котыртӧ став сӧветскӧј томјӧзӧс аслас гӧгӧр ԁа мобіԉізујтӧ најӧс большевістскӧј партіјаӧн ԁа сӧветскӧј правіԏеԉствоӧн сувтӧԁӧм могјас олӧмӧ пӧртӧм вылӧ.

Комсомоллӧн зев важнӧј мог—котыртны массово-куԉтурнӧј ԁа поԉітіческӧј уж томјӧз пӧвсын. Но „комсомол коміԏетјас,—кыԅі пасјіс аслас шуӧмын ВЛКСМ ЦК-лӧн V-ӧԁ пԉенум,—томјӧзлыс куԉтураӧ, тӧԁӧмлунјасӧ зев ыжыԁ кыскӧм набԉуԁајтӧмӧн, сыкӧԁ щӧщ зев еща вӧчӧны массово-куԉтурнӧј ԁа образоваԏеԉнӧј уж паскӧԁӧм могыс“.

Веԉ уна комсомоԉскӧј вескӧԁлысјас аԅԅылӧны томјӧзкӧԁ сӧмын собраԋіјејас ԁа засеԁаԋіјејас вылын, актівістјас омӧԉа јітчӧмаӧс томјӧзкӧԁ, оз участвујтны томјӧзлӧн гажӧԁчӧмјасын, оз волывлыны сетчӧ, кӧні олӧны томјӧз, оз коԉлавны ассыныс каԁсӧ накӧԁ ӧтлаын клубјасын, театрјасын, лыԃԃысан керкајасын ԁа с. в.

Весіг мӧԁарӧ, уна комсомоԉскӧј вескӧԁлысјас лыԃӧны ԋе асланыс ԃелӧӧн клубнӧј уж, сені паскыԁ куԉтурно-массӧвӧј уж котыртӧм. Ӧԁ оз поԅ објасԋајтны мыјӧн-кӧ мӧԁторјӧн, кыԅі ԋе томјӧз олӧмыс орӧԁчӧмӧн, сещӧм фактјас, кор сіктын, колхозын, вӧрын, кӧні емӧс комсомоԉскӧј организаціјајас, оз ужавны, клубјас, лыԃԃысан керкајас ԁа бібԉіотекајас. Тащӧм положеԋіјеыс вісталӧ вескӧԁлӧмын канцеԉарско-бјурократіческӧј меторјас јылыс ԁа актівістјасӧн черновӧј практіческӧј ужыс полӧм јылыс.

Комсомоԉскӧј организаціјајасӧн ԁа најӧ вескӧԁлысјасӧн томјӧз пӧвсын куԉтурно-массӧвӧј уж вопросјас вунӧԁӧм вӧсна уна клубјас ԁа лыԃԃысан керкајас лібӧ ԅік оз ужавны, лібӧ ужалӧны ԅік тырмытӧма.

Со, напрімер, Соска сіктын (Јемԁін рајон) ем клуб ԁа лыԃԃысан керка. Ізбачӧн сен ужалӧ комсомолец Трошев. Но ні клубын, ні лыԃԃысан керкаын абу котыртӧма ԋекущӧм уж, оз ужав ԋекущӧм самоԃеԉаԏеԉнӧј кружок. Весіг сыысна унжык, Трошев ԋе сӧмын ачыс оз ужав, но і оз отсав велӧԁчысјаслы. Сіјӧ ез сет налы клубыс занавес пуктыны вӧрын ужалысјаслы спектакԉ.

Тащӧм-жӧ положеԋіјеыс і Коԋіса ԁа Зӧвсӧртса клубјаслӧн, но Јемԁін рајкомолса вескӧԁлысјас лыԃӧны буржыкӧн сорнітны томјӧз пӧвсын уж јылыс, но ԋе отсавны налы лӧсӧԁны бур уж клубјасын ԁа лыԃԃысан керкајасын. Пархачев јорт оз лыԃԃыс, тыԁалӧ, томјӧз пісмӧјаснаԁ. Ӧԁ сіјӧ факт, мыј Јемԁін рајонын клубјас ужалӧны слаба, сы јылыс вӧліны сігналјас і Гамыс, і Ајкінаыс, і Лыатыыс, но рајкомол ӧнӧԅ ез пріміт ԋекущӧм мера.

Емӧс і сещӧм клубјас, кӧні сӧмын ужалӧмыслӧн віԁімостыс. Сіԅ, Сыктывкарскӧј вӧрзавоԁ берԁса клубын овлӧны сӧмын бессоԃержаԏеԉнӧј „танцуԉкајас“ ԁа гежӧԁіка кінојас, а быԁлунја, ловја, інтереснӧј, томјӧзӧс захватывајтыс уж абу. Комсомоԉскӧј коміԏетса секретар Кондратјев јорт ԁа завкомса преԁсеԁаԏеԉ Попов јорт важӧнԋін котыртӧны кружокјас, но котыртӧны-на і ӧнӧԅ, а ужыс мунӧ важ мозыс.

Каԁ помавны тащӧм положеԋіјенас ԁа решіԏеԉнӧја бурмӧԁны куԉтурно-просвеԏіԏеԉнӧј учрежԁеԋіјејаслыс ужсӧ, торјӧн сіктын ԁа колхозын. Каԁ гӧгӧрвоны, мыј клуб, лыԃԃысан керка, бібԉіотека—сіјӧ сіктын куԉтурно-массӧвӧј уж котыртан центрјас.

Оз-ӧмӧј поԅ комсомолецјас ԁа томјӧз вынӧн котыртны клубын інтереснӧј, соԃержаԏеԉнӧј уж? Поԅӧ, сы вылӧ емӧс став поԅанлунјасыс, сӧмын колӧ кӧсјӧм ԁа ыжыԁжык ініціатіва. Міјан сӧветскӧј томјӧз інтересујтчӧны международнӧј собыԏіјејасӧн, најӧ ыжыԁ інтересӧн сԉеԃітӧны Іспаԋіјаын ԁа Кітајын војеннӧј ԃејствіјејас бӧрса. Сіԅ-кӧ мыјла ԋе котыртны клубын, шуам, тащӧм інтереснӧј уж—лӧсӧԁны Іспаԋіјалыс ԁа Кітајлыс картајас ԁа пасјавны сетчӧ быԁ выԉ јуӧртӧм бӧрын фронтјас вылын положеԋіје. Лібӧ мыјла ԋе котыртны клубын томјӧзлысь јуасӧмјас ԁа ӧтветјас рыт, коԁӧс бура лӧсӧԁчӧмӧн поԅӧ нуӧԁны быԁ клубын. Ԁа ещӧмӧј інтереснӧј ԁа захватывајтыс ужыс, коԁӧс поԅӧ котыртны томјӧз пӧвсын клубын.

Ӧні партіјнӧј организаціја, сӧветјас, комсомол лӧсӧԁчӧны РСФСР-са ԁа Комі АССР-са Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјысӧмјас кежлӧ. І тајӧ ужјас торја ыжыԁ роԉыс клубјаслӧн ԁа мукӧԁ куԉтурнӧј учрежԁеԋіјејаслӧн. Комсомоԉскӧј организаціјајаслӧн мог—ужсӧ пуктыны асыныс сіԅ, меԁым быԁ клуб, быԁ лыԃԃысан керка ԁа краснӧј уголок лоіс сіктын збыԉ массово-поԉітіческӧј уж центрӧн.

Быԁ комсомоԉскӧј организаціјалӧн ԁа комсомоԉскӧј вескӧԁлысјаслӧн мог—„бурмӧԁны ужсӧ существујтыс сеԉскӧј куԉтурно-просвеԏіԏеԉнӧј учрежԁеԋіјејаслыс (клубјас, лыԃԃысан керкајас, краснӧј јурталас, чајханајас ԁа с. в.), вӧчны наын чістӧта ԁа порјаԁок, ԁобітчыны гаԅетјасӧн ԁа журналјасӧн, бібԉіотека-переԁвіжкајасӧн сістематіческӧја снабжајтӧм. Котыртны наын унасікас самоԃеԉаԏеԉнӧј кружокјас: фізкуԉтурнӧј, оборонӧј, драматіческӧј, музыкаԉнӧј, агротехніческӧј, а сіԅ-жӧ нуӧԁны соціаԉістіческӧј строіԏеԉство унасікас вопросјас куԅа ԉекціјајас, беԃеԁајас“ (ВЛКСМ ЦК V-ӧԁ пԉенум шуӧмыс).

Ԁопрізывԋікјаслӧн поԉітзаԋаԏіје

„Шах-Сенем“ опералӧн ыжыԁ успех

Аԅербајԇжанскӧј іскусство куԅа ԃекаԁалӧн спектакԉјас сулалӧны стоԉіцаса общественностлӧн віԋмаԋіје центрын, коԁі јона інтересујтчӧ сӧветскӧј Аԅербајԇжанса нароԁјаслӧн музыкаԉнӧј творчествоӧн.

Апреԉ 7-ӧԁ лунӧ рытын СССР-са Госуԁарственнӧј Ԉеԋін орԃена акаԃеміческӧј Большој театрса фіԉіалын муніс којмӧԁ спектакԉ. Опера ԁа баԉет куԅа М. Ф. Ахунԁов ԋіма Аԅербајԇжанскӧј Госуԁарственнӧј театр тајӧ лунас петкӧԁліс РСФСР-са, АзССР-са ԁа УзССР-са нароԁнӧј артіст Р. М. Гԉіер „Шах-Сенем“ опералыс премјера.

Композіторлӧн мастерство, ԃіріжор Ашрафа Гасановлӧн ԁа режіссор А. Іскенԁовлӧн творческӧј уж обеспечітісны спектакԉлыс ыжыԁ успех. Общӧј впечатԉеԋіјесӧ соԁтісны хуԁожԋік М. М. Гагіјанлӧн красочнӧј ԃекораціјајас ԁа костумјас, коԁјасӧс лӧсӧԁӧма хуԁожԋік Газанфар Халыков рісунокјас серт.

Торја успех усі АзССР-са нароԁнӧј артістка Шевкет Мамеԁова паj вылӧ, коԁі сетіс Шах Сенемлыс правԃівӧј ԁа трогаԏеԉнӧј образ. Ашіг Гарібаллыс партіја ісполԋајтіс АзССР-са заслуженнӧј артіст Г. А. Гаԇібабајеков.

Бур впечатԉеԋіје колісны массӧвӧј сценајас ԁа нароԁнӧј танецјас.

Гора апԉоԁісментјасӧн коԉлӧԁіс сцена вылын баԉетса артістјаслӧн быԁ петкӧԁчӧм, коԁјас пӧвсын аслас мастерствоӧн торјалӧ пріма-баԉеріна Гамер Алмаз-Заԁе.

Іспаԋіјаын правіԏеԉство реорганізујтӧм

ПАРІЖ, 6. Гавас агентство Барселонасаԋ јуӧртӧ, мыј тӧрыт рытнас Іспанскӧј правіԏеԉство вӧлі реорганізујтӧма ԁа формірујтӧма тащӧм составын:

Міністрјас сӧветса преԁсеԁаԏеԉ ԁа оборона куԅа міністр—Хуан Негрін (соціаԉіст);

іностраннӧј ԃелӧјас куԅа міністр—Алварес ԃеԉ Вајо (соціаԉіст);

пышкӧсса ԃелӧјас куԅа міністр—Пауліно Гомес (соціаԉіст);

віԅму овмӧс куԅа міністр—Вісенте Урібе (коммуніст);

јустіціја куԅа міністр—Гонсалес Пеԋа (Всеобщӧј рабочӧј сојуз);

фінансјас куԅа міністр—Менԁес Аспе (респубԉіканскӧј ԉевӧј);

уж куԅа міністр—Хаіме Ајгуаԁе (каталонскӧј ԉевӧј);

сообщеԋіјејас ԁа транспорт куԅа міністр—хінер ԁе лос Ріос (респубԉіканскӧј сојуз);

общественнӧј ужјас куԅа міністр—Антоніо Велао (респубԉіканскӧј ԉевӧј);

просвещеԋіје куԅа міністр—Секунԁа Бланко (уж куԅа націоналнӧј конфеԃераціја);

портфеԉтӧм міністрјас—Хірал (респубԉіканскӧј ԉевӧј) ԁа Ірухо (баскскӧј націоналіст).

Поԉітіческӧј кругјасын, воԅӧ јуӧртӧ Гавас, пасјӧны іностраннӧј ԃелӧјас куԅа міністрӧн Алварес ԃеԉ Вајоӧс назначітӧмлыс ԁа правіԏеԉствоӧ всеобщӧј рабочӧј сојузса ԁа уж куԅа націоналнӧј конфеԃераціјаса преԁставіԏеԉјасӧс пыртӧмлыс важност.

В. Мајаковскіј кулан лун кежлӧ лӧсӧԁчӧм

ТБІԈІСІ, 8. Краснӧј армијалӧн окружнӧј керка, В. В. Мајаковскіј кулан лунсаԋ 8 во тырӧм пасјӧмӧн, котыртӧ роч ԁа грузінскӧј кывјас вылын сіјӧ проізвеԃеԋіјејаслыс выставка. Краснӧј Армија керкалӧн бібԉіотека аслас лыԃԃысјаслы леԇӧ бібԉіографіческӧј памјатка. Гарнізонса частјасын ԁа Краснӧј Армија керкајасын апреԉ 10-ӧԁ лунсаԋ 15-ӧԁ лунӧԅ лоӧ нуӧԁӧма рытјас, коԁјасын сіӧма поет памятлы. Сыыс кынԅі котыртсӧ конкурс В. В. Мајаковскіјлыс проізвеԃеԋіјејассӧ меԁбура лыԃԃӧм вылӧ.

99

Решиԏеԉнӧја вескӧдны леԅӧм ӧшыбкајас

Ԍо сајас морт, Сыктыв рајонса комсомоԉскӧј актив, чукӧртчисны обсуждајтны ВЛКСМ ЦК V-ӧд пԉенумлыԍ шуӧмјассӧ. Ԁоклаԁ куԅа сорнитісјас вісталісны уна фактјас комсомоԉецјас сувба ԁінӧ бездушнӧј, формаԉно-бјурократіческӧј отношеԋије јылыԍ. Најӧ вісталісны, мый Сыктывса рајоннӧј комсомоԉскӧј организацијаын перестраховщикјас зілӧмӧн уна честнӧј комсомоԉецлы вӧлі кԉеітӧма враглыԍ ԋім.

Палаԅԅаса территоріаԉнӧј организацијаӧн вӧлі вӧтлӧма комсомолыԍ Черных јортӧс, кыԅі „разоружітчытӧм буржуазнӧј націонаԉістӧс“, кор сы вылӧ ԋекущӧм помка ез вӧв. Куԋібса комсомоԉскӧј организација вӧтліс комсомол раԁыԍ школаын велӧԁыԍ Коробкова јортӧс ԁа ԁобітчіс сіјӧс уж вылыԍ вештӧм секі, кор Коробковалӧн ԋекущӧм мыж ез вӧв. Віԅін пошта берԁса организација вӧтліс комсомолыԍ Ԍеменчін јортӧс сыԍ, мый сіјӧ аслас іҷӧт грамота вӧсна лозунг гіжігӧн вӧчіс ӧшыбка. Рајкомол бјуро веԍіг ез старајтчы пыԁысаԋ, бура прӧверітны фактјассӧ ԁа штампујтіс первічнӧј организацијајаслыԍ шуӧмјассӧ. Ез ещаыс первічнӧј организацијајас вӧтлывны комсомолыԍ честнӧј комсомоԉецјасӧс рајкомолса вескӧԁлысјас иниціативаӧн.

Сещӧм ногӧн Сыктывса рајкомол 1937-ӧд воын вӧтліс комсомолыԍ 35 мортӧс ԁа 1938-ӧд воын 19 мортӧс, коԁјас пӧвсыԍ уҗыксӧ обкомолӧн восстановітӧма бӧр, матеріалјас ԁа мыжалӧмјас поԁтверԁітчытӧм вӧсна.

Собраԋије вылын сорнитысјас вісталісны, мый рајкомол ԁа первічнӧј организацијајас слаба уҗалӧны комсомоԉскӧј организацијалыԍ раԁјассӧ соԁтӧм вылын. Торја омӧԉ уҗыс колхознӧј томјӧз пӧвсын. Межаԁорса ԁа Појолса организацијајас вочӧҗӧн ез прімітны ԋіӧԏі мортӧс. Торја организацијајасын ӧнӧԅ на прімеԋајтӧны комсомолӧ прімітігӧн „поліᴛексаменјас“. Чухлӧмса организацијаын комсомолӧ пырысьлы собраԋије вылын сеᴛавлӧмаӧс 37 вопросӧԅ. Віԅін МТС берԁса организацијаын меԁбур стахановец Цыпанов јортӧс прімітісны канԁиԁатӧн сы вӧсна, мый сіјӧ „поліᴛіческі абу тырвыјӧ развіт“.

Палаԅԅа НСШ-ыԍ велӧԁчыԍ Саԋа Турышеваӧс, рајкомол бјуроса шԉенјас Турубанова ԁа Грјазных јортјас настоітӧм серті, прімітісны комсомолӧ канԁиԁатӧн сӧмын сы вӧсна, мый сіјӧ „рытын гороԅ ветлӧ“. Рајкомол бјуро торја оз термаԍ комсомолӧ пырӧм јылыԍ шыӧԁчӧмјас віԁлалӧмӧн.

Череԁов ԁа Щебеԋов јортјас асланыс сорнијасын торја тӧԁчӧԁісны том нывбабајас пӧвсын уж котыртӧм јылыԍ. Најӧ вісталісны нывбаба томјӧз ԁінӧ ԋетоварищескӧј отношеԋије јылыԍ фактјас. Нывбабајасӧс вывті омӧԉа выԁвигајтӧны вескӧԁлана уҗјас вылӧ. 1938-ӧд воын лоис выԁвинітӧма сӧмын 3 мортӧс. Унаыԍ выԁвинітӧм јортјаслы колана отсӧг уҗас оз сетсы.

Активлӧн собраԋије петкӧԁліс, мый рајкомол ԁа первічнӧј организацијајас абу-на колана ногӧн кутчысӧмаӧс комсомолыԍ вӧтлігӧн леԅӧм ӧшыбкајас решиԏеԉнӧја вескӧԁӧм ԁа ВЛКСМ ЦК пԉенумлыԍ шуӧмјассӧ олӧмӧ пӧртӧмӧ.

ПАВЛОВ Алексеј Ніколајевіч — Сплав затонса слесарь-стахановец. Павлов јорт лунса нормасӧ быԁлун тыртӧ 200—210 прӧчент вылӧ.

Јемԁінса активлӧн собраԋије

Апреԉ 1-ој лунӧ муніс Јемԁінса комсомоԉскӧј активлӧн собраԋије, коԁі обсуԁітіс ВЛКСМ ЦК V-ӧд пԉенумлыԍ шуӧмјас. Собраԋије вылын вӧліны 47 морт. Сорнитісны 14 морт. Сорнитысјас вісталісны комсомоԉецјас сувба ԁінӧ бјурократіческӧј отношеԋије фактјас. Рајкомолса вескӧԁлысјаслы вӧлі тырмана получітны комсомоԉец вылӧ іҷӧтик матеріал, меԁым пыр-жӧ мӧԁӧԁны „уполномоченнӧјӧс“ сещӧм наказӧн—„чукӧртны матеріал ԁа разгромітны“. І сіҗі уна честнӧј комсомоԉец лоины комсомол раԁыԍ бокын.

Активлӧн собраԋије петкӧԁліс рајкомолса вескӧԁлысјаслыԍ сіјӧ ԋерешиԏеԉностсӧ ассыныс ӧшыбкајассӧ вескӧԁӧмын. Најӧ ассыныс ӧшыбкајассӧ признавајтӧны уҗыԁ оговоркајасӧн. Полӧны најтӧстны ассыныс честнысӧ, коԁі тырмымӧн ԋін најтӧссӧма.

Актив прімітіс шуӧм, кӧні тырвыјӧ ошкіс ВЛКСМ ЦК пԉенумлыԍ шуӧмјассӧ ԁа інԁіс конкретнӧј уҗјас најӧс олӧмӧ пӧртӧм куԅа.

Организација быԁмӧ

Сыктывкарса феԉԁшерско-акушерскӧј школа берԁса комсомоԉскӧј организација омӧԉа уҗавліс ԋесојузнӧј томјӧзкӧԁ.

ВЛКСМ ЦК пԉенум шуӧмјасӧн тӧԁмасӧм бӧрын комсомоԉецјаслӧн активностыс тӧԁчымӧн кыптіс. Ӧні кежлӧ ԋесојузнӧј томјӧз пӧвсын котыртӧма Лԉенінскӧј комсомоллыԍ устав ԁа программа велӧԁан кружок. Группајасын быԁлун мунӧ політінформација, коԁӧс нуӧԁӧны воԅынмуныԍ велӧԁчысјас ԁа комсомоԉецјас.

Велӧԁчысјас јона гӧтӧвітчӧны ГСО, ПВХО, ВС ԁа ГТО значокјас вылӧ нормајас ԅԁајтіг кежлӧ. Оборонӧнӧј значокјас вылӧ нормајас ԅԁајтӧм куԅа велӧԁчысјас пӧвсын котыртӧма соцорԁысӧм.

Комсомоԉецјас ԁа велӧԁчысјас нуӧԁісны ыҗыԁ уж Осоавіахім 12-ӧд лотерејалыԍ білетјас разӧԁӧм куԅа. Уна стуԁент ԋӧбісны 5 шајтӧн морт вылӧ.

Котыртӧма ԁа уҗалӧ волејбоԉнӧј секција — мужскӧј ԁа женскӧј. Женскӧј команԁаӧн вескӧԁлӧ 3-ӧд курсын велӧԁчыԍ отличԋіца Зоја Маԋутіна.

Общественнӧј уҗын активнӧја участвујтӧны Матвејева Ліԁа, Чернова Раја, Васіԉјева Ліза, Череԁова Ніна, Тіхонова Агнија, Лоԁыгіна, Ԍерԁітов ԁа мукӧԁјас.

Кор сӧлӧмсаныԁ уҗалан ԋесојузнӧј томјӧзкӧԁ, секі најӧ пырӧны комсомолӧ. І мијан школаса комсомоԉскӧј организација ӧні јона кутіс быдмыны. Бӧрја кадын организација прімітіс комсомолӧ 30 велӧԁчысӧс. Ӧні комсомолӧ лӧсӧԁчӧ пырны томјӧзлӧн мӧд група. Тајӧ групаыс велӧԁӧ-ԋін комсомоллыԍ устав ԁа программа.

П. Јаркова.

Пропаганԁистјаслы отсӧг

КАПИТАԈИСТИЧЕСКӦЈ КЫЩАЛӦМ ЈЫЛЫԌ

(Завоԁітчӧмсӧ віԅӧԁ 47 ԁа 48-ӧд номерјасыԍ).

Нароԁнӧј овмӧс восстановітӧм пролетарскӧј госуԁарстволӧн успехјас ԁа нароԁнӧј овмӧс реконструірујтӧмӧ вуҗӧм кыпӧԁісны выл бешенство імперіаԉістіческӧј хищникјас лагерын.

1927 во кежлӧ междунароԁнӧј обстановка лоі вывті тревожнӧј ԁа угрожајтыс.

Імперіаԉістіческӧј госуԁарствојас страна пыщкӧса капиталістіческӧј елементјаскӧԁ ԁа најӧ агентуракӧԁ—троцкістскӧј банԁакӧԁ сојузын сувтісны інтервенција ԁа гражԁанскӧј војна ԁастан туј вылӧ.

СССР-лы паныԁ ԁастан інтервенција јурӧ сіјӧ каԁас сувтіс Англијалӧн консерваᴛівнӧј правиԏеԉство. 1927 воса гожӧмын англијскӧј правиԏеԉство воԅмӧстчӧм серті вӧлі вӧчӧма веԉ уна провокационнӧј мера, коԁјасӧс вӧлі арталӧма сы вылӧ, меԁым кыпӧԁны СССР-лы паныԁ војна.

„Первој восса кучкӧм вӧлі вӧчӧма Англијаса консерваᴛівнӧј правиԏеԉствоӧн Пекінын сӧветскӧј полпреԁство вылӧ усқӧԁчылігӧн. Тајӧ усқӧԁчылӧмыс кутліс ещаыс вылӧ кык цеԉ. Ӧтікыс ԁолжен вӧлі ерԁӧԁны СССР „разрушиԏеԉнӧј“ уҗлыԍ „ужаснӧј“ ԁокументјас, коԁјасӧс вӧлі ԁолженӧс лӧсӧԁны общӧј возмущеԋіјелыԍ атмосфера ԁа почва СССР-лы паныԁ ӧтувја фронтлы. Сіјӧ ԁолжен вӧлі лӧсӧԁны војеннӧј конфлікт пекінскӧј правиԏеԉствокӧԁ ԁа кыскыны СССР-ӧс Кітајкӧԁ војнаӧ. Тајӧ кучкӧмыс сорвітчіс, кыԅі тӧԁса.

Мӧд восса кучкӧм вӧлі вӧчӧма Лонԁонын Аркос вылӧ усқӧԁчылігӧн ԁа СССР-кӧԁ орӧԁчігӧн. Тајӧ кучкӧмыс імеітіс аслас целӧн лӧсӧԁны ӧтувја фронт СССР-лы паныԁ, вост ны став Јевропа паста СССР-ӧс ԁіпломатіческӧја блокірујтӧм ԁа провоцірујтны Сӧветскӧј Сојузкӧԁ ԁоговорнӧј отношеԋіјејас орӧԁӧмјаслыԍ серија. Тајӧ кучкӧмыс сіԅ-жӧ сорвітчіс, кыԅі тӧԁса.

Којмӧд восса кучкӧм вӧлі вӧчӧма Варшаваын Војковӧс віӧм котыртӧмӧн. Војковӧс віӧм, коԁӧс вӧлі котыртӧма консерваᴛівнӧј партијаса агентјасӧн, ԁолжен вӧлі ворсны, сіјӧ авторјаслӧн мӧвп серті, Сарајевоын мортвіӧмлыԍ роԉ, СССР-ӧс Полшакӧԁ војеннӧј конфліктӧ кыскӧмӧн. Тајӧ кучкӧмыс сіԅ-жӧ, кыԅ быттӧ сорвітчіс“ (І. Сталін. „Оппозиција јылыԍ“ сборнік, 611—612 лістб.).

Інтервенцијалӧн содыс опасност воԅын пролетарскӧј госуԁарствоӧс обезоружітны зілӧмӧн, сӧветскӧј нароԁлӧн троцкістско-зиновјевскӧј ԁа бухарінскӧј врагјас выступітісны странаӧс соціаԉістіческӧј інԁустріаԉізірујтӧмлы паныԁ, мијан страналыԍ „ԁауесізација“ требоваԋије выԁвінітӧмӧн. Тајӧ преԁаᴛеԉскӧј требоваԋијесӧ вӧлі арталӧма мијанлыԍ рӧԁіна германскӧј імперіаԉізм колонијаӧ пӧртӧм вылӧ.

Сіјӧ каԁас, кор страна воԅсын ӧшіс војналӧн угроза, Троцкиј, кыԅі англијскӧј шпіон ԁејствујтӧмӧн (сіјӧ лоіс англијскӧј „Інтеллиԁженс-Сервіс“ разведкаса шпіонӧн 1927 восаԋ), выԁвінітіс контрреволуционнӧј теԅис „Кԉемансо јылыԍ“, коԁі чуксаліс страналыԍ контрреволуционнӧј елементјасӧс војна случајын выступітны сӧветскӧј властлы паныԁ.

Сы јылыԍ, мый троцкістјаслӧн верхушкаыс емӧԍ іностраннӧј разведкајасса шпіонјас, секі нӧшта тӧԁтӧг, 1926—1927 војасын троцкістјаслӧн англијскӧј імперіаԉістјаскӧԁ вескыԁ сорнитчӧм јылыԍ тӧԁтӧг, боԉшевістскӧј партија правиԉнӧ разоблачајтіс троцкістјас повеԁеԋіјелыԍ классӧвӧј смыслсӧ кыԅі налыԍ імперіаԉістјаскӧԁ ӧтувја фронт.

Сталін јорт вісталіс секі: „Лӧсӧԁчӧ мыйкӧ Чемберленсаԋ Троцкијӧ ӧтувја фронткоԁ“ („Оппозиција јылыԍ“ сборнік, 605 лістб.).

Троцкістско-зиновјевскӧј банԁа, сӧветскӧј властлы паныԁ ӧтувја выступлеԋије јылыԍ белогварԁејецјаскӧԁ сорнитчӧм бӧрын, чуксаліс іностраннӧј буржуазијаӧс Сӧветскӧј Сојуз вылӧ вооружоннӧј усқӧԁчӧм ӧԁӧԁӧмӧ, сӧветскӧј власт путкылтӧмын сылы отсӧг сетны кӧсјӧмӧн.

СССР-лы паныԁ інтервенција кежлӧ гӧтӧвітчӧмӧн, імперіаԉістјас насаждајтлісны мијан страна пыщкын вреԁіᴛеԉско-шпіонскӧј организацијајас, коԁјас імеітісны цеԉ слабмӧԁны мијанлыԍ хоԅајственнӧј вынјӧр вреԁіᴛеԉство ԁа буреш сіјӧн кокнӧԁны воԅӧлыс інтервенцијалыԍ поԅанлун.

ОГПУ органјасӧн бырӧԁӧм шахтінскӧј вреԁіᴛеԉјаслӧн банԁа вӧлі јітчӧма Полшаса, Францијаса, Германијаса разведкајаскӧԁ. Сіјӧ разведкајас заԁаԋије серті, најӧ жугӧԁлісны мијанлыԍ енергетическӧј промышԉенност, транспорт

ГРІШ САШ

Пуԉемјотчік Шомысов Ваԋ

(Поԅӧ ԍывны „Парԏізан Жеԉезԋак“ моз)

(Конкурс вылӧ воӧм маԏеріалјасыԍ)

1.

Јаг нӧрысын јала,
І пожӧмјас куԅӧԍ,
А ыб вылын—гыасӧ ԋаԋ.
Куԅ пожӧм пу улын
Јаг нӧрысын уԅӧ
Збој парԏізан Шомысов Ваԋ.

2.

Скӧр ывла ез коблы:
Пыр лыјԍӧм шы шковгіс,
І јукаліс вӧрсӧ снар‘аԁ.
І врагјаслы кыщӧ
Щем вӧр пӧвсын шеԁіс
Сек ԁаскујім морта отр‘аԁ.

3.

І воԇвылын—врагјас,
І бокјасын—врагјас,
А бӧрвылын—каԁја ԉок ԋур.
І ԁаскујім јортыс
Пыр корԍісны орԁым,
Но петан туј ԋекыԍ ез ԍур.

4.

Ем пуԉемјот налӧн,
Но ԉента зев еща,
І шемӧсӧԍ ԁаскујім морт...
І, шатлаліг, на ԁінӧ
Матыстчіс ԍорԁӧԁ
Сек ԁасԋоԉӧԁ—Шомысов јорт.

5.

І ԁаскујім јорт воԇын
Шомысов паніс:
„Ем петантуј тӧԁса таԍ мен...
Но коԁ сӧмын коԉччылас
Врагјаслы паныԁ,
І врагјаскӧԁ нуӧԁас вен?...

6.

І быԁӧнлӧн олыштны
Вӧзјыԍӧ ԍӧлӧм...
Но ог кутӧј вӧчны тан пуԁ...
Сек ловјаӧн коԉӧ
Ԇоԋ ԁаскујім олӧм...
Меԁ кула ме... сещӧм-ԋін шуԁ. .“

7.

Шомысов воԁіс сек
Пуԉемјот ԁорӧ:
„А ԋур пӧлӧн веԍкӧԁчӧј ті...“
І ԁаскујім мортыԁлы
Петан туј інԁіс
Збој Ваԋалӧн шеныштчӧм кі.

8.

І ԋур пӧлӧн мунісны
Краснӧјјас ԁорӧ
Зев повтӧга ԁаскујім морт.
А Шомысов коԉі сек
Пожӧм мыр ԁорӧ...
І кулі сек Шомысов јорт.

9.

Јаг нӧрысын јала,
І пожӧмјас куԅӧԍ,
А ыб вылын—гыасӧ ԋаԋ.
Куԅ пожӧм пу улын
Јаг нӧрысын уԅӧ
Збој парԏізан Шомысов Ваԋ.

Совпартшколаса выпускԋікјас: Ԋ. Ԃ. Каракчіјев, М. А. Ԃаԋілов, П. В. Захаров, А. К. Мішаріна ԁа С. Т. Рочев.

Мыј шуас Јемԁінса Рајкомол

Арістарк Лаԏіјев вӧлі зев мелі ԁа шаԋ кор тӧԁмаԍіс Пуԁовакӧԁ. Сылӧн вӧлі тырмӧ мелі кывјасыс нывкакӧԁ ԍорԋітігӧн, кӧсјыԍіс веԍіг сіјӧс вајны ас сајас.

Кор лоі Пуԁовалӧн кага, секі Лаԏіјев ԇікӧԇ вежԍіс. Сіјӧ Пуԁоваыԍ старајтчіс регыԃжык мынтӧԁчыны. Кага быԁтӧм јылыԍ ԍорԋітігӧн Лаԏіјев пыр кӧсјыԍіс гӧтрасны Пуԁова вылӧ. Но каԁ пыр коԉі, а сіјӧ асԍыс кӧсјыԍӧмсӧ ез пӧрт олӧмӧ. Пуԁова ез вермы ԏерпітны Лаԏіјевлыԍ пӧрјасӧмсӧ ԁа ԍетіс сіјӧс суԃӧ. Суԁ суԃітіс перјыны кага быԁтӧм вылӧ ԍӧм, но сіјӧ шуӧмыс шуӧм кежԍыс і коԉіс. 14 тӧлыԍ-ԋін Пуԁова быԁтӧ асԍыс кагасӧ, но Лаԏіјевԍаԋ ԋі ӧԏі ур ԍӧм ез-на пӧлучітлы.

Лаԏіјев асԍыс похожԃеԋіјејассӧ Пуԁова јорт вылын іԅԃеваjтчӧмӧн ез помав. Сіјӧ ӧні ылӧԁлӧ ԊСШ-ын велӧԁчыԍ нывкајасӧс, веԍіг уԉлӧ накӧԁ.

Ԍоԍка ԍіктса комсомоԉскӧј оргаԋізацıја, ԁа ԊСШ-са ԃіректор, комсомоԉец Коновалов јорт Лаԏіјевлӧн пошԉаческӧј поступокјас вылӧ віԇӧԁӧны чуԋпырныс. Најӧс оз волнујт сіјӧ, мыј Лаԏіјев жугӧԁіс олӧмсӧ Пуԁова јортлыԍ ԁа вӧчӧ преступԉеԋіјеі воԇӧ.

Гӧгӧрвотӧм і Јемԁін рајкомолса веԍкӧԁлыԍјаслӧн хлаԁнокровіјеыс. Ӧԁ најӧ ез ӧтчыԁ, морӧсӧ кучкалӧмӧн, ԍорԋітлыны нывбабајас ԁінӧ ԋетоварішщескӧј, хамскӧј отношеԋіјекӧԁ ԁа зԁоровӧј быт вӧсна тышкаԍӧм јылыԍ. А ԃелӧ вылас артмӧ, мыј комсомоԉец Лаԏіјев безнаказаннӧја вӧчӧ сіјӧ, мыјкӧԁ најӧ быԁ ԍорԋіын кӧсјӧны тышкаԍны. **Горбунов.**

Шојнатыса РОНО-лӧн клубјасӧн веԍкӧԁлӧм

„Ужаліс“ сіјӧ Пезмӧгын ізбачӧн. Јуӧм вӧсна вӧтлісны. Ужавліс шоферӧн. А ӧні со бара ізбачалӧ Ԋобԁінын. Іван Афанаԍјевіч абу-ԋін талунја морт. Сіјӧ тӧԁӧ, мыј Шојнаты РОНО-са веԍкӧԁлыԍјас торја јона оз віԁлавны ізбачјасӧс інԁігӧн. Коԁі ԍурӧ сіјӧ і шаԋ. Вӧтлісны мукӧԁлаыԍ локтіс РОНО-ӧ, а сені:

— Мыј сајын ԃелаыс, пӧжалујста, Макаров јорт, со Ԋобԃінӧ колӧ ізбач. Ізбачалӧј, ԍіам тенаԁ ужаԁ шуԃ.

І Макаров ізбачалӧ ԁај шуԃыс ем. Јуас, оз ужав—ԋекоԁ ԋінӧм оз шу. Ԃерт, јӧзыс, торјӧн-ԋін томјӧз, увгыштӧны, но ӧԁ РОНО ԁа ԍіктсӧвет ԋінӧм оз шуны. Мыјнӧ ԍеԍа колӧ?

А ужыс? Ужыс со. Ем клуб. Пырігаԁ верман ныртӧ жугӧԁны—пыран інысь тырӧма кірпічӧн. Ӧшіԋјас кіԍԍӧмаӧԍ. Лампајас абу. Скамјајас зев еща. Пызан абу. Ԋінӧм сен томјӧзлы абу, ԁа најӧ оз і волыны сеччӧ. А сіјӧ Макаровлы буржԁык кажітчӧ—ещажԁык уж.

Мі ог тӧԁӧј, кыԇі сіјӧ кажітчӧ РОНО-са ԁа Ԋобԁін ԍіктсӧветса веԍкӧԃлыԍјаслы. Век-жӧ наԃејтчам, мыј најӧ вӧчасны сіԇ, мыј Ԋобԁінса клуб лоас клубкоԃ ԁа сені лоас котыртӧма уж. Наԃејтчам щӧщ, мыј клубӧн щӧщ кутас інԏересујтчыны і комсомоԉскӧј оргаԋізацıја.

М. Ја.

Конԋіа олыԍ ԃіректор

Іԅва ԍікт шӧрын сулалӧ клуб. Абу клуб, а веԍкыԁа —ԁворец!

Тајӧ клубыслӧн історіјаыс вывті куԅ. Сені војԁӧр вӧлі вічко, а ӧні ужалыԍ јӧз вічко пыԃԃі востісны клуб. Ԃірекtорыс сені Фіԉіппов јорт.

Фіԉіппов ачыс зев ԁӧвӧԉнӧј тајӧ ԁӧверіјеӧн, ԋімкоԃысла вомыс—пеԉӧԇыс.

— Ставыс пӧраԁокын: клуб ем, ԃіректор ем. Сіԇкӧ і гажӧԁчӧмыԁ лоас,—таԇі ԍорԋітісны томјӧз.

І мыј-жӧ? Кущӧма ужалӧ клуб ԁа ԃіректор?

Томјӧзлӧн став наԃејаыԍ воші. Фіԉіппов асԍыс кӧсјыԍӧмсӧ ԁа массалыԍ наказсӧ вунӧԁіс.

Фіԉіппов клубӧ оз волы вежонјасӧн. Сіјӧ веԍіг оз тӧԁ мыј вӧчԍӧ клубын. Музыкаԉнӧј інструментјас тырӧмаӧԍ бусӧн. Ԍпектакԉјас ез-ԋін вӧвлы коԉан воԍа август тӧлыԍԍаԋ.

Клубын ем і кулътработԋік Арԏејев Мітрофан, сӧмын сіјӧ ԋемтор-жӧ оз вӧч.

Мыј мӧвпалӧны Фіԉіппов ԁа Арԏејев јортјас сы, јылыԍ віԍтавны ԍӧкыԁ. Но збыԉыԍсӧ најӧ став ужсӧ вунӧԁісны, сӧмын ӧԏітор налӧн ез вун: аскаԃын получајтны ужԁон ԁа аскаԃын-жӧ сіјӧс рӧскоԁујтны.

Ԍергеј Каԋев.

Вунӧԁӧм школа

Коԉан велӧԁчан воӧ, Межӧгса (Јемԁін рајон) начаԉнӧј школаын, ужаліс Кԉімушев, коԁі ԇікӧԇ распусԏітліс школасӧ.

Таво положеԋіјесӧ бурмӧԁӧм могыԍ тајӧ школаас РОНО ыстіс менӧ. Ме пукті ԁа пукта асԍым став ԍам, меԃым школа вајӧԁны воԇын мунысјас раԁӧ, сӧмын тајӧ ужас меным РОНО ԋекущӧм практіческӧј отсӧг оз ԍет. РОНО-ыԍ ԋі рајкомолыԍ ӧԏі морт-на школаӧ ез віԇӧԁлы.

Јанвар тӧлыԍын ԁа ԋеважӧн ӧні Јемԁінын мунісны учіԏеԉјаслӧн конференцıјајас, но тајӧ конференцıјајас вылас Межӧгса школаыԍ ԋекоԁӧс ез корлыны.

Ԍ. Ԋ. Пуԁов.

ԁа промышԉенносԏлыԍ веԉ уна мукӧԁ јукӧнјас.

Стаԉін јорт, шахԏінскӧј процессыԍ вывоԁ вӧчӧмӧн, шуліс: „шахԏінскӧј ԃелӧ петкӧԁлӧ аснас ԍӧветскӧј власԏлы паныԁ межԁунароԃнӧј капіталлыԍ ԁа сіјӧ агентјаслыԍ міјан странаын веԉ ԍерјознӧј выступԉеԋіје. Тајӧ ем економіческӧј інтервенцıја міјан пыщкӧсса ԃелӧјасӧ. Ԋінӧм і ԍорԋітны, мыј тајӧ ԁа таыщӧм ԍама выступԉеԋіјејасыс кыԇі пыщкӧсса віԅ куԅа, сіԇі і ортсыса віԅ куԅа вермасны, ԁа, пӧжалуј кутасны повтор‘ајтчыны. Міјан мог—імеітны макԍімаԉнӧј бԃіԏеԉносԏ ԁа лоны ԁаԍӧн. І мі-кӧ лоам, јортјас, бԃіԏеԉнӧјӧԍ, мі навернака нӧјтам міјанлыԍ врагјасӧс воԇӧ сіԇ-жӧ, кыԇі нӧјтам најӧс ӧні ԁа нӧјтлім најӧс војԁӧр“ (ЦК ԁа ЦКК апреԉскӧј ӧтувја Пԉенумлӧн ужјас јылыԍ Московскӧј оргаԋізацıјаса акԏів вылын Стаԉін јортлӧн ԁоклаԁ 1928 воԍа апреԉ 13-ӧԁ лунӧ, 44 ԉістб., ГІЗ, 1928).

1929 воын вӧлі вӧчӧма заԁоԃітлӧм імперіаԉісԏіческӧј ԃержавајасӧн і меԁвоԇ јапонскӧј војенщщінаӧн віԁлыны штыкӧн Сӧветскӧј Сојузӧс, КВЖԃ вылӧ усԍкӧԁчӧмӧн. Отпор, коԁӧс получітіс межԁунароԃнӧј імперіаԉізм Ԃаԉԋеј Востокын, ԃемонстріруjтіс Краснӧј Арміјалыԍ вынјӧрсӧ, ԍӧветскӧј власԏ мірнӧј поԉіԏікалыԍ поԍԉеԁоваԏеԉносԏ ԁа чорыԁлун.

Первој стаԉінскӧј план олӧмӧ пӧртӧмлӧн успешнӧј мунӧм, кресԏанствоӧн соціаԉізм реԉсјас вылӧ вужӧм ԁа кулачествоӧс кыԇі класс бырӧԁан поԉіԏікаӧ парԏіјаӧн вужӧм означајтісны СССР-ын пыщкӧсса вынјасӧн капітаԉізм восстановітӧм вылӧ межԁунароԃнӧј буржуаԅіја наԃежԁајаслыԍ крах. Тајӧ служітіс імперіаԉісԏіческӧј госуԁарствојасӧн СССР-лы паныԁ веԉ вооружоннӧј інтервенцıја кежлӧ јона лӧԍӧԁчӧмлы помкаӧн.

Сӧветскӧј Сојузлы паныԁ веԉ інтервенцıја ԁаԍтӧм могыԍ буржуаԅіја торјӧԁліс вывті ыжыԁ выімаԋіје обшщественнӧј мнеԋіје ԁаԍтӧмлы. Сыӧн вӧлі котыртӧма анԏісӧветскӧј „крестовӧј похоԁ“ рімскӧј папа јурнуӧԁӧм улын. „Крестовӧј похоԁлӧн“ провал вајӧԁіс анԏісӧветскӧј кампаԋіје котыртысјасӧс сіԇ шуԍана ԍӧветскӧј ԁемпінг ԁа СССР-ын „мыр ԁӧна уж“ јылыԍ лозунгјасӧ.

СССР-лы паныԁ інтервенцıја кежлӧ лӧԍӧԁчӧмӧн, імперіаԉістјас воԇԇа ԁорԍыс ыжыԃжык масштабјасын кутісны ыставны СССР-ӧ ԁа вербујтны міјан страна пыщкын шпіонјасӧс, вреԃіԏеԉјасӧс, ԃіверсантјасӧс, ԏеррорістјасӧс.

1930 воын ОГПУ органјасӧн вӧлі ԉіквіԃіруjтӧма „Промпарԏіјалыԍ“ шпіонско-вреԃіԏеԉскӧј оргаԋізацıја. Сы вылын суԃебнӧј процесс петкӧԁліс, мыј тајӧ оргаԋізацıјаыс вӧлі імперіаԉіст інтервентјаслӧн веԍкыԁ агентураӧн 1930 во кежлӧ інԁыԍԍан інтервенцıјалы меԁԍа бур обстановка лӧԍӧԁӧм куԅа. „Промпарԏіја“ ԃејствујтліс Францıјаса геԋераԉнӧј штаб ԁа заграԋіцаын роч капітаԉістјаслӧн објеԃіԋеԋіје—„Торгпром“ заԁаԋіје ԍерԏі. „Торгпром“ јурын вӧліны Р‘абушінскіј, Коновалов, Нобеԉ ԁа мукӧԁјас.

Шпіонаж нуӧԁӧм могыԍ „Промпарԏіјаса“ главар Рамԅін лӧԍӧԁіс торја комісԍіја вреԃіԏеԉ професԍор Осаԁчіј јурнуӧԁӧм улын, коԁі вӧлі секі Госпланса преԁԍеԁаԏеԉӧԍ вежысӧн. Асланыс іностраннӧј кӧԅајевалы шпіонскӧј сведеԋіјејас переԁавајтӧмӧн, „Промпарԏіјаса“ веԍкӧԁлыԍјас јуклісны-ԋін асланыс костын міԋісԏерскӧј портфеԉјас, тӧргујтісны міјан роԃінаӧн, Баку, веԍкыԁ берӧг вывса Украіна інтервентјаслы „уступітны“ кӧсјӧмӧн, ԍетны ԉубӧј концесԍіјајас іностраннӧј капітаԉістјаслы, ԁа лӧԍӧԁчісны пӧртны СССР запаԁнојевропејскӧј капітаԉістјаслы колоԋіјаӧ.

Суԃебнӧј процесс ерԁӧԁіс, мыј промпарԏіјецјас стрӧітлісны асԍыныс арталӧмјассӧ капітаԉізм веԍкыԁвыв реставраторјас побеԁа вылӧ.

„Промпарԏіја“ процесс вылын Рамԅін веԍкыԁа віԍталіс „Промпарԏіјаса“ веԍкӧԁлыԍјас ԁа капітаԉізм веԍкыԁвыв реставраторјас костын тырвыјӧ контакт емлун јылыԍ.

1930 воын ОГПУ органјасӧн вӧлі жугӧԁӧма кулацкӧј, шпіонско-вреԃіԏеԉскӧј банԁа Конԃраԏјев ԁа Чајанов јурнуӧԁӧм улын. Чајановецјас ԁа конԃраԏјевецјас, сіԇ-жӧ кыԇі і промпарԏіјецјас, ԃејствујтісны іностраннӧј развеԁкајас заԁаԋіјејас ԍерԏі. Тајӧ банԁаыс вреԃіԏеԉскӧј уж нуӧԁіс меԁԍасӧ віԇму овмӧс віԅ куԅа: кіԍтіс совхозјас, колхозјас, поошщр‘ајтіс кулацкӧј овмӧсјас, орӧԁліс ԋаԋ заготовітӧм, переԁавајтліс шпіонскӧј сведеԋіјејас аслас кӧԅајевалы. Аслас шпіонсковреԃіԏеԉскӧј ԃејаԏеԉносԏын тајӧ банԁаыс мыжԍыліс веԍкыԁвыв реставраторјас вылӧ—шпіонјас Бухарін, Рыков, Томскіј вылӧ.

„Правӧјјаслӧн платформа,—віԍталіс суԁ вылын кулацкӧј банԁаӧн веԍкӧԁ-

(Воԇӧ віԇӧԁ 4-ӧԁ ԉістбокыԍ.)

Кітајын војеннöј ԃејствијејас

ВОЈВЫВ КІТАЈЫН

ЛОНԁОН, 8. „Тајмс“ гаԅетлöн шанхајскöј корреспонԃент гіжö, мыј јапоԋецјас бöрја лунјасö ԋінöм оз јуöртны Шаԋԁунын положеԋіје јылыԍ, Тајерчжуан ԁорын асԍыныс пораженіје јылыԍ чöв олöмöн.

Гаԅетлöн Хаԋкоускöј корреспонԃент јуöртö, мыј іностраннöј набԉуԁаԏеԉјас поԁтвержԁајтöны кык јапонскöј ԃівіԅија жугöԁöм јылыԍ кітајскöј ԍвеԃеԋіјејаслыԍ правіԉност. Корреспонԃент секі пасјö, мыј сіјö ԃівіԅијајасыслыԍ коԉасјассö кыщалöма кітајскöј војскаöн. Гаԅет стаԏԏа помас гіжö, мыј Ԍујчжоу вылö јапонскöј наступԉеԋіје проваԉітчіс ԁа кітајскöј побеԁа ԁолжен іҗтыԍны јапонскöј армија мораԉнöј состојаԋіје вылö.

ХАԊКОУ, 8. Ԍујчжоуԍаԋ бöрја ԍвеԃеԋіјејас серԏі, Ітагакі ԁа Ісогаі јапонскöј ԃівіԅијајаслыԍ главнöј вынјас бырöԁöма. Бöрја бојас вöлі віöма 5 ԍурсыԍ ԋе ещаҗык јапонскöј салԁатöс. Јапоԋецјас Тајерчжунԍаԋ бöрыԋтчісны Ісаԋ карлаԋ. Шаԋԁун провінција војвыв јукöнын кітајскöј војска боԍтісны Јујчен, Цԅінаԋԍаԋ (Шаԋԁунлöн стоԉіца) 45 кілометрöн рытыввојвылын. Јапонскöј тылын кітајскöј војскаöн ԁа парԏізанјасöн акԏівнöј операцијајас паԍкöԁöм сувтöԁö угроза улö ԋе сöмын выԉ јапонскöј поԁкрепԉеԋіјејас шыблалöм, но сіԇ-жö орöԁö авангарԃнöј јапонскöј чаԍтјаслы бöрыԋтчан туј.

ШАНХАЈ, 8. „ԁабао“ гаԅет јуöртö, мыј Шаԋԁунын пораженіјекöԁ јітöԁын јапонскöј команԁоваԋіје шыöԁчіс отсöг корöм могыԍ Квантунскöј армијаса (Манчжурijаын јапонскöј оккупационнöј армија) штаб ԁінö. Лун-мöԁ сајын Ԏанцԅіныԍ Шаԋԁунö шыбытöма нöшта кујім ԍурс салԁат.

ЦЕНТРАԈНÖЈ КІТАЈЫН

ХАԊКОУ, 8. Поԁтвержԁајтчöны ԍвеԃеԋіјејас чорыԁ пораженіје јылыԍ, коԁöс вöчöма јапонскöј војскалы апреԉ 5-öԁ лунö Ԍінцԅао ԍікт ԁорын (Фујачԍаԋ 6 кілометрöн војвылын). Јапонскöј воштöмјас ԍіԅім ԍо морԏыԍ унҗык, сы лыԃын 27 офіцер.

ШАНХАЈ, 8. Ԏанцԅін-Пукоускöј кöрттуј лунвыв участок вылын парԏізанјас паԍкöԁöны торја акԏівноԍт Бенпу ԁорын. Тајö рајонас кујім лун чöж парԏізанјас ез ԁугöԁлыны атакајас јапонскöј поԅіцијајас вылö. Бојјас ԁырјі 120 јапонскöј салԁатöс вöлі віöма ԁа 10 јапонскöј танк петкöԁöма стројыԍ. Оз ԁугöԁԍыны војеннöј ԃејствіјејас Ханчжоу ԁорын. Чорыԁ бој бöрын, коԁі вуҗіс рукопашнöј схваткаö, апреԉ 6-öԁ лунö кітајскöј војска боԍтісны Ԍіцԅішаԋ ԍікт (Фујанԍаԋ војвылын). Јапоԋецјаслöн воштöмјас Ԍіцԅішаԋ ԁа Ԍінцԅао ԁорса бојјасын артавԍö 1.600 морт мынԁа, на пöвсыԍ 900 віöмöн. Поԁкрепԉеԋіје пыԃԃі јапоԋецјаслы лоі корны Ԍінцԅао ԁорö јапонскöј жанԃармскöј чаԍтјас Ханчжоуыԍ. Центраԉнöј Кітајын кітајскöј парԏізанјас ԃејствіјелöн рајон луныԍ-лун паԍкалö. Панԍісны бојјас сіԇ-жö Чунԁе ԁорын (Ханчжоуԍаԋ војвылын).

Апреԉ 6-öԁ лунö кітајскöј самоԉотјаслöн ескаԁріԉја уԍкöԁчыліс Шанхај вылö.

Апреԉ 7-öԁ лунö 10 јапонскöј самоԉот уԍкöԁчылісны Учан вылö. Бöр локтігас најöс вöлі встреԏітöма Кітајскöј істребіԏеԉјас ескаԁріԉјаöн. Хенаԋ ԁа Хубеј провінцијајас граԋіца вылын, панԍіс сынöԁвывса бој, коԁ ԁырјі уԍкöԁöма кујім ԍöкыԁ јапонскöј бомбарԃіровщік.

ІСПАԊІЈАСА ФРОНТЈАС ВЫЛЫН

АСЫВВЫВ (АРАГОНСКÖЈ) ФРОНТ

Оборона куԅа іспанскöј міԋіԍԏерство јуöртöм ԍерԏі, респубԉіканскöј војска апреԉ 7-öԁ лунԍа рытö боԍтісны поԅіцијајас Тремп поԁступјас ԁорыԍ, Ногера ју шујга берöг вылын. Фашістскöј ԁвухмоторнöј самоԉот, коԁі пуԉемјотыԍ лыјліс Артеса, вöлі уԍкöԁöма респубԉікаԋецјасöн Кубеԉо окрестноԍтјасын.

Ебро јуԍаԋ лунвыв ԍекторын респубԉіканскöј војска, мјаԏежԋікјаслöн чорыԁ арԏіԉԉеріјскöј бі вылö віԇöԁтöг, кутöны асԍыныс став поԅіцијајассö.

ЦЕНТРАԈНÖЈ ФРОНТ

Естремаԁура ԍекторын респубԉіканскöј војска нуöԁöны чорыԁ бојјас Карраскаԉехо ԍікт рајонын, кöні мјаԏежԋікјас чорыԁа воԇсаԍöны.

Гваԁалахара ԍекторын, Ԍіфуентесԍаԋ војвыв рајонын, респубԉіканскöј војска бöрја кык лун чöжöн укрепітчісны наöн боԍтöм поԅіцијајас вылын, меԁԍасö Лас Інверԋіас, Еԉ Соԏіԉјо, Абанаԁес, Сотоԁохес ԁа Саеԉіԍес рајонын.

Кітајскöј војскалöн ыҗыԁ побеԁа

ЛОНԁОН, 8. Рејтер агентство переԁајтö кітајскöј команԁоваԋіјелыԍ Тајергжуан ԁорын јапонскöј војскалöн пораженіје јылыԍ тащöм офіціаԉнöј јуöртöм: „Бöрја суткіјас чöжöн віöма 7—8 ԍурс јапоԋецöс Тајерчжуанԍаԋ војвылын. Кык јапонскöј ԃівіԅија, коԁјас бöрыԋтчісны пöраԁоктöг, жугöԁöма“. Кітајскöј војска, кыԇі воԇö јуöртö агентство, боԍтісны уна јапонскöј танкјас броԋемашінајас ԁа пуԉемјотјас.

В. Катајев.

Ԍемјон аԇԇіс аслас ԁіныԍ матыԍ Ткаченкоöс полнöј параԃнöј формаöн. Формаыс сіјö вöлі ԏешкоԃ, гајԁамацкöј. Ԋоԉ георгіјевскöј крест воԇԇа мозыс öшалісны морöс вомöныс. Погонјасыс вöлі важ армијаса, но сöмын ԋе феԉԃфебеԉскöј, а офіцерскöј, зарԋіја, öԏі ԅвезԃочкаöн.

Ԍемјон кучкіс Ткаченкоöс гырԇԇанас ԁа ырыштчіс гранатаöн,

—Віччыԍ, каԉечіта!—горöԁіс сіјö.

Јöз уԍкöԁчісны сы ԁіныԍ. Сіјö котöртіс паперԏ вылö ԁа сеԍаԋ воԍса öԇöс пыр шыбытіс граната бурещ вічко шöрö.

Кусісны ԍіԍјас. Ԍԏеклöјас кіԍԍісны рамајасыԍ. Паԋікаԃілö кіԍԍіс.

А Ԍемјон чеччыштіс-ԋін ԏеԉегаö, кöні, кынмöм кіјасöн пуԉемјотö кутчыԍöмöн, кујліс Софја.

Вöвјас мöԁöԁчісны гöԋітны.

Паперԏ вывԍаԋ пышјыԍјас бöрԍа гымгісны лыјöмјас. Пуԉајас ԍылісны пöшԏі кывтöг, најöс тупкіс тöвлöн шуԏлалöм.

Ԏеԉега воіс куԅԋеча веԍтö. Воԇö воԍԍіс ԍԏеп. І сіјö жö зԁукас куԅԋеча сајыԍ ԏеԉегалы паныԁ петіс гајԁамакјаслöн вöла разјезԁ. Ԏеԉега сувтіс. Ԍемјон ез вевјав ԁумыштны, кыԇі сіјöс вöлі уԍкöԁöма му вылö ԁа кöрталöма. Кык гајԁамак кералісны шашкајасöн гужіјас. Кујімöн кыскісны пуклöс вылыԍ Міколаöс, коԁі кучкаԍіс пԉеԏöн. Софја вöрԅывтöг кујліс туј вомöн. Віт мінут мыԍԏі ставсö вöлі помалöма.

І ԋекоԁ ез каԅав Фроԍкаöс.

Кыԇ сöмын гајԁамакјаслöн разјезԁ петіс куԅԋеча сајыԍ, нывка чеччыштіс муԋігас ԏеԉега вылыԍ ԁа воԁіс пу ԁінö. Трофејнöј вöвјас, термасöмöн кералöм гужіјас кыскöмöн, муԋісны сы ԁінԏі. Сіјö матыстчіс öԏі ԁінас, кутчыԍіс бурԍіас, кавшаԍіс, öвтыштіс гырԁԇајаснас, кучкіс мыј вынԍыс куш кокбöрԉајаснас кынöм улас ԁа воші пемыԁö.

Пԉеԋԋікјасöс нуісны ԍіктö.

Суԁ

А мöԁ лунас, ез-на нöшта пет шонԁі, кыԇі ԍіктсајын кыптіс ԍöԁ бус. Тајö раз мунісны ԋе сöмын ԋемецкöј пехота ԁа каваԉеріја. Ԋемецкöј гаубічнöј батареја ԍнімајтчіс переԁокјас вылыԍ ԍіктԍаԋ верст җын сајö мыԉк вылын.

Муртса сöмын ԍԏеп веԍтын резыштісны шонԁілöн меԁвоԇԇа југöрјасыс кыԇі хрустаԉнöј сынöԁын ворсіс војеннöј рожок.

ԁас гаубічнöј лыјöм вöчісны ԋемецјас ԍікт куԅа. Віт бомба, öԏі бöрԍа мöԁ, воԁісны Котко овмöԍö, кыпöԁісны сіјöс сынöԁö ԁа чышкыштісны сіјöс му вылыԍ, сöмын ԍöԁ гу коԉіс. Мöԁ віт бомба, öԏі бöрԍа мöԁ, воԁісны Іваԍенко овмöԍö, кыпöԁісны сіјöс сынöԁö ԁа сіԇ-жö чышкыштісны сіјöс му вылыԍ, сöмын ԍöԁ гу коԉіс.

І војеннöј рожок ворсіс отбој.

А луншöр гöгöр ԍіктö кык екіпажöн, коԁјасöс вöлі кыщалöма ԁрагунјасöн, пыріс ԋемецкöј суԁ.

Кԉембовскіј керка воԍса кіԉчö вылö сувтöԁісны пызан ԁа ԋоԉ улöс. Пызан тупкісны лöз нојöн, ԁа лöԍöԁісны каранԁашјас ԁа бумага.

Улöсјас вылö пукԍісны војенно-поԉевöј суԁса преԁԍеԁаԏеԉ обер-ԉејԏенант Фон-Вірхов, ԁоклаԁчік—прокурор госпоԃін Беренс ԁа зашщітнік—ԉејԏенант Румпеԉ. Ԋоԉöԁ улöс вылö пукԍіс перевоԁчік, гетман Скоропоԁскіјлöн віԇму овмöс куԅа міԋіԍԏерствоса чіновԋік Соловјов. Ԍемјон Коткоöс ԁа Мікола Іваԍенкоöс пыртісны конвојöн ԁа сувтöԁісны суԁ воԇö.

— Аԉзо,—шуіс обер-ԉејԏенант Фон-Вірхов ԁа воздушнöј ԁвіжеԋіјеöн пуктіс ԍінмас асԍыс ԍԏеклöсö.

— Каԁ воштытöг,—вуҗöԁіс Соловјов, вомас корічԋевöј Месабсуԃі папіроска пуктöмöн.

Суԁ кыԍԍіс 15 мінут.

— Со кущöм ԃелö, вокјас,—шуіс меԁбöрын, Соловјов, сувтöмöн ԁа матыстіс ԍінјас ԁінас бумага ԉіст, коԁöс вöлі гіжöма каранԁашöн.—Јöзöԁԍö пріговор: „Крестаԋін Ԍемјон Котко ԁа креԍтаԋін Ԋікола Іваԍенко уԍкöԁчöмыԍ ԁа ԋемецкöј часöвöјöс віöмыԍ—öԏі, öружије ԋезаконнöја віԇöмыԍ—мöԁ, ԁа јенлы служітігöн вічко вылö уԍкöԁчöмыԍ, кор ручнöј граната взрывыԍ раԋітчіс ротмістр Кԉембовскіј ԁа віԇму овмöс куԅа міԋіԍԏерствоса чіновԋік Соловјов, мыј тырвыјö поԁтвержԁајтԍö ԍвіԃеԏеԉскöј показаԋіјејасöн, а сіԇ-жö асныс суԃітанјасöн прізнајтчöмöн,—германскöј војенно-поԉевöј суԁöн пріговарівајтԍöны смертнöј каԅнö лыјлöм пыр. Пріговор пöртны ԍлöмö публічнö кык час мыԍԏі. Суԁса преԁԍеԁаԏеԉ обер-ԉејԏенант Фон-Вірхов“. Ставыс. Аԇԇыслытöԇ.

Обер-ԉејԏенант махнітіс перчаткіöн. Ԍемјонöс ԁа Міколаöс нуісны бöр сарајö.

— Но, öні ме тенԍыԁ верма јуавны,—чорԅöм вомԁорјассö ԍöкыԁа воштöмöн, шуіс Мікола, кор најö коԉісны öтнаныс ԁа пукԍісны іԇас вылö:—тенаԁ нöшта ԁушаыԁ пышкöсаԁ аԉі абу?

(Воԇö лоö локтан номерын)

Отв. реԁактор Г. І. ТОРЛОПОВ.

КАПІТАԈІСԎІЧЕСКÖЈ КЫЩАЛÖМ ЈЫЛЫС

лыԍ Конԁраԏјев,—јона матын мијан ԁінö, налыԍ побеԁасö мі лыԁԃам поԉіԏіческі положіԏеԉнöјöн“.

1931 воын вöлі ерԁöԁöма ԁа бырöԁöма зев ыҗыԁ шпіонско-вреԃіԏеԉскöј оргаԋізација, сіԇ шуԍана „меԋшевікјаслöн сојузнöј бјуро“, коԁі јурнуöԁԍіс Сухановöн, Громанöн ԁа мукöԁјасöн. Тајö банԁаса участԋікјасыс нуöԁісны асԍыныс вреԃіԏеԉскöј уҗсö меԁԍасö „економістјас“. „плановікјас“ віԁ улын.

ІІ-ој Інтернационалса ԉіԁерјаслыԍ, ԁа меԋшевікјаслöн заграԋічнöј ЦК-лыԍ германскöј шпіон ԃан јурнуöԁöм улын інԁöԁјас олöмö пöртöмöн, меԋшевік-інтервенціоԋістјас ԃејствујтісны тырвыјö контактын мукöԁ шпіонско-вреԃіԏеԉскöј оргаԋізацијајаскöԁ („Промпарԏіјакöԁ“, конԁраԏјевско-чајановскöј банԁакöԁ ԁа мукöԁјаскöԁ), СССР-лы паныԁ інтервенција акԏівнöја ԁаԍтöмöн.

Кыԇі öні установітöма, бухарінскöј банԁа вöлі јітчöма ІІ Інтернационалкöԁ, торјöн германскöј развеԁкаса шпіон-меԋшевік ԃанкöԁ.

Шахԏіԋецјасöс, промпарԏіјецјасöс, конԁраԏјевец-чајановецјасöс, меԋшевік-інтервенціоԋістјасöс жугöԁöм растроітіс врагјаслыԍ планјассö ԁа ез еща отсав первој пјаԏіԉетка уԍпешнöја олöмö пöртöмлы.

Стаԉін јорт, 1931 воын жугöԁлöм шпіонско-вреԃіԏеԉскöј оргаԋізацијајас вреԃіԏеԉстволöн урокјас јылыԍ сорԋітöмöн, преԁупрежԁајтліс: „Вреԃіԏеԉјас емöԍ і лоöны, кытчöԇ емöԍ мијан классјас, кытчöԇ ем капітаԉісԏіческöј кыщалöм“ (І. Стаԉін, „Ԉеԋінізм вопросјас“, 461 ԉістб.).

Стаԉін јорт, странаын соціаԉісԏіческöј строіԏеԉство уԍпехјаскöԁ јітöԁын јоԍмыԍ классöвöј тыш аналізірујтöмöн, віԍтавліс XVI-öԁ парԏіјнöј сјезԁ вылын аслас ԁоклаԁын:

„Колö кутны тöԁвылын,.. мыј мијан странаса кулыԍ классјаслöн сопроԏівԉеԋіјеыс мунö ԋе ізоԉірованнöј ортсыса мірыԍ, а аԇԇö поԁԃержка капітаԉісԏіческöј кыщалöмԍаԋ. Капітаԉісԏіческöј кыщалöм абу прöстöј географіческöј поԋаԏіје. Капітаԉісԏіческöј кыщалöм—сіјö лоö, мыј СССР гöгöр емöԍ вражԃебнöј классöвöј вынјас, коԁјас ԁаԍöԍ поԁԃержітны мијанлыԍ классöвöј врагјасöс СССР пыщкыԍ і мораԉнö, і маԏеріаԉнö, і фінансöвöј блокаԃаöн, і, случај ԁырјі, војеннöј інтервенцијаöн. ԁокажітöма, мыј мијан спеціаԉістјаслöн вреԃіԏеԉство, кулачестволöн анԏісöветскöј выступԉеԋіјејас, мијанлыԍ преԁпріјаԏіјејас ԁа сооружеԋіјејас öзталöм ԁа взрывајтöм субԍіԃірујтԍö ԁа вԁохновԉајтԍö ортсыԍаԋ. Імперіаԉісԏіческöј мір абу заінԏересован сыын, меԁым СССР сувтіс кок јылö ԁа боԍтіс поԅанлун суны ԁа панјыны воԇынмуныԍ капітаԉісԏіческöј странајасöс. Таԍаԋ сылöн отсöгыԍ СССР-ын важ мірлöн вынјаслы“.

(Помсö віԇöԁ локтан номерыс).

Уполн. Главлита 1185. Типография УМП. г. Сыктывкар, Дом Печати. Тираж 3059.